

Express Pomorski

Pismo niezależne i bezpartyjne

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Św. Katarzyny nr. 3. Telefon nr. 328

Wybory niemieckie.

(jz) W ubiegłą niedzielę wyborca niemiecki po raz drugi w roku bież. stanął przed urną wyborczą. Poprzedni parlament Rzeszy, wybrany w dniu 4. maja, okazał się tak zupełnie niezdolnym do pracy i wytworzenia jakiegokolwiek większości, że trzeba było uciec się do nowych wyborów.

Wyniki niedzielnych wyborów nie przyniosły żadnych zasadniczych zmian w niemieckiej ogólnej konstelacji politycznej. Ani lewica, ani prawica nie zdobyła takiej ilości mandatów, by móc objąć rządy nad państwem. Stronnictwa środka, które dotychczas sprawowały rządy, utrzymały swój stan posiadania, lecz rozporządzając zaledwie 186 (na 489) mandatami, będą musiały podzielić się władzą albo z nacjonalistami albo socjalistami.

Ci ostatni najlepiej na nowych wyborach zarobili. Uzyskali głównie kosztem komunistów 30 nowych mandatów i rozporządzają teraz 130-ma. Oba skrajne skrzydła — komuniści i hitlerowcy (partja Ludendorfa) — poniosły dotkliwą porażkę. Hitlerowcy zdobyli tylko 14 mandatów, czyli, stracili 18. Liczba komunistów stopniała z 62 na 45. co napewno wywoła znaczne przysiębnie w Moskwie. Nacjonalisci trochę się wzmocnili i razem z Związkiem wiejskim rozporządzają 110 mandatami. Są więc po socjalistach drugim najsilniejszym stronnictwem.

Znacznie odmienne wyniki dały wybory do sejmiku pruskiego które odbyły się również dnia 7-go bm. Tam socjaliści stracili 20 mandatów, a nacjonalisci zdobyli 34 nowe. Zyskały również partje skrajne, mianowicie komuniści 20, a hitlerowcy 12 mandatów. Z tego wynika, że w Prusach popłaca skrajność i demagogja. tak nacjonalistyczna jak i komunistyczna. Znaczny przyrost gło-

sów nacjonalistycznych dowodzi także, że Prusy nadal są twierdzą reakcji niemieckiej.

Polacy utrzymali swój stan posiadania. Do nowego sejmiku pruskiego wejda jako przedstawiciele ludności polskiej sk. Czesław Klimes z Tarnowa (Śląsk Opolski) i dotychczasowy poseł, prezes Związku Polaków w Niemczech, p. Jan Baczewski z Olsztyna.

W sejmiku pruskim utworzy się zapewne nowa większość: mieszczańsko-prawicowa, złożona z nacjonalistów, ludowców, centrum i partji gospodarczej. Będzie ona rozporządzała przeszło 250 głosami, a więc znaczną większością. Opozycję stanowią będą Polacy, socjaliści i prawdopodobnie demokraci.

Utworzenie bloku centro-prawicowego w sejmiku pruskim zadecyduje zapewne o utworzeniu takiegoż bloku w parlamencie. Zależać to będzie od centrum, które w nowym parlamencie będzie odgrywać rolę jęczyzka u wagi, czyli taką samą, jaką dotąd odgrywali demokraci. Ostatni mają do wyboru albo pozostać w opozycji, razem z socjalistami, albo poprzeć rząd prawicowo-centrowy.

Jest wprawdzie jeszcze jedna możliwość, mianowicie ta, że utrzyma się obecny rząd Rzeszy, który opierając się na mniejszości centrowej (ludowcy, centrowcy i demokraci) będzie mógł liczyć w pewnych wypadkach, na poparcie socjalistów, zaś w innych na poparcie nacjonalistów. Ta kombinacja ma w Niemczech licznych zwolenników a to dlatego, że wtedy rząd Rzeszy mógłby prowadzić politykę niezdecydowaną i wykrętną, a więc taką, w jakiej Niemcy się lubują i jaka w obecnej sytuacji międzynarodowej im najlepiej odpowiada.

Trudności w utworzeniu koalicji rządowej w Niemczech.

BERLIN, 10. 12.

Nowy parlament ma być zwołany 4. stycznia. Jest to ostateczny termin dopuszczalny konstytucyjnie. Prawdopodobnie w międzyczasie prowadzone będą

układy w sprawie utworzenia koalicji rządowej. Organ kanclerza Rzeszy „Germania” stwierdza, że utworzenie koalicji takiej będzie dość trudne.

Masowe aresztowania komunistów we Francji.

PARYŻ, 10. 12.

Aresztowania wśród komunistów trwają w dalszym ciągu. Policja aresztowała znowu dziesięciu agitatorów komu-

nistycznych, pochodzących z zagranicy. Wykazy aresztowanych są podawane do publicznej wiadomości.

Ponowny wybór Sahma

na prezydenta W. M. Gdańska

GDANSK, 10. 12. (PAT)

Na dzisiejszym posiedzeniu sejmiku gdańskiego dokonano wyboru prezydenta senatu oraz siedmiu głównych i zw. urzędowych senatorów. Senatorowie ci zarówno jak i prezydent sen. są wybierani na lat 4 i nie są przed sejmem odpowiedzialni. Przed głosowaniem przewodniczący frakcji socjal - demokratycznej Gehl wygłosił krótką deklarację wyjaśniającą, że wobec tego, iż senatorowie są nieusuwalni przez okres lat 4

i niedpowiedzialni przed sejmem, frakcja socjal - demokratyczna na znak protestu przeciwko temu stanowisku udziału w wyborach nie weźmie. Po krótkim oświadczeniu przewodniczącego frakcji niemiecko - gdańskiej partji ludowej, postawie socjal - demokratycznej, komuniści i Polacy opuścili salę posiedzeń, poczem rozpoczęło się głosowanie. Prezydentem senatu gdańskiego wybrany został ponownie Sahm 72 głosami na 73 głosujących.

Posłowie gdańscy fałszerzami paszportów polsk.

Z Gdańska donoszą: W wielką aferę fałszowania paszportów polskich i wyrabiania obywatelstwa dla członków partji komunistycznej, oraz dla zbiegłych z Polski żydów w wieku popisowym, wmieszani byli oprócz lotewskiego konsula w Gdańsku, który uciekł z granicę, również członkowie gdańskiej partji komunistycznej, mianowicie posłowie do sejmiku gdańskiego pan Doell

i Schultz. Okazało się mianowicie, że właściwym kierownikiem centrali fałszery był pos. Schultz. Sejm gdański wypowiedział się przez komisję prawniczą sejmiku przeciw wytoczeniu tym posłom postępowania karnego, mianowicie komisja polityczna sejmiku gdańskiego uznała powyższe przestępstwo za przestępstwo polityczne.

Chcesz w dniu 2. stycznia 1925 r.

otrzymać bezpłatnie wartościową premję, to żądaj i składaj „kupony premjowe” P. L. O. P. P., które wydają bezpłatnie największe polskie firmy handlowe w Toruniu.

Z Sejmu.

WARSZAWA, 10. 12. (PAT)

Po złożeniu ślubowania przez posła Piotra Fumaniaka, który wstępuje na miejsce zmarłego pos. Zwolińskiego (Piast) w pierwszym czytaniu odesłano do komisji administracyjnej projekt noweli do ustawy o uposażeniu funkcyjarzy państwowych i wojskowych, do komisji komunikacyjnej projekt ustawy o zamianie niektórych gruntów kolejowych na prywatne oraz do komisji emigracyjnej i morskiej projekt ustawy o wyłączności portów polskich dla wychodźstwa.

Następnie Izba przystąpiła do trzeciego

czytania projektu ustawy o dodatkowych kredytach na rok 1924.

Pos. Chałczyński (N.P.R) podtrzymując poprawkę pos. Toczka, podnoszącą fundusze na bezrobotnych na wsi o 6 milionów złotych, oświadcza, że N. P. R. głosować będzie za budżetami dodatkowymi, nie przesadzając swego stanowiska do rządu, które będzie zależne od spełnienia postulatów postanowionych przez klub w sprawie zwalczania bezrobocia, kryzysu przemysłowego oraz obrony ustawodawstwa socjalnego.

Następnie 175 głosami przeciw 174 odrzucono wniosek pos. Rymara (Z.L.N.) aby w budżecie Min. Oświaty przywró-

cić skreśloną w drugim czytaniu pozycję 100 złotych. Do budżetu Min. Pracy przyjęto poprawkę pos. Toczka (Piast), aby sumę na zapomogi dla bezrobotnych podnieść do 12 012 000 zł. z przeznaczeniem 6 milionów zł. dla bezrobotnych na wsi.

Całą ustawę w trzecim czytaniu przyjęto przy pustych ławach socjalistycznych.

Wreszcie po przemówieniach posła Konopczyńskiego (Z.L.N.) i Putka (Wyzwolenie) przyjęto w drugim i trzecim czytaniu nowelę do ustawy o stowarzyszeniach w Małopolsce z r. 1867.

Obrady przerwano do piątku.

Opłata za wizy w Niemczech.

WARSZAWA, 10. 12. (PAT)

Poselstwo niemieckie w Warszawie komunikuje:

Konsulaty niemieckie w Polsce otrzymały polecenie pobierania od dnia 10 bm. następujących zniżonych opłat za wizy: Za wizy wjazdowe, wizy tranzytowe z prawem zatrzymania się na terytorjum Rzeszy niemieckiej, wizy tranzytowe powrotne, wizy wjazdowe i powrotne ważne na jeden miesiąc — 10 franków złotych; za wizy wielokrotne z ważnością do trzech miesięcy — 20 franków zł.; za wizy tranzytowe bez prawa zatrzymania się na terytorjum Rzeszy niemieckiej — 1 frank zł.

Robotniczy „raj“ bolszewicki

w świetle dokumentów bolszewickich.

W ostatnim zeszytu „Revue de Paris“ umieścił Max Hoshiller studjum o warunkach pracy w Rosji sowieckiej, bardzo ciekawe i cenne z tego powodu, ponieważ oparte jest wyłącznie na relacjach dzienników rosyjskich, które — jak wiadomo! — są wszystkie dziennikami urzędowymi, gdyż dzienniki nie mogą ukazywać się w Rosji sowieckiej.

Oto garść szczegółów, zaczerpniętych z tego studjum.

Wedle ustawy, wydanej przez rząd sowiecki, robotnik w Rosji powinien podczas roku pracować dni 284. Mimo jednak tak niskiej liczby dni pracy, po fabrykach rosyjskich brakuje stale od 12 procent do 20 procent robotników, absentujących się pod pozorami choroby, rozmaitych funkcjy społecznych i t. p.

Praca w fabrykach rosyjskich trwa w rzeczywistości nie 8, lecz 4 godziny. Czas bowiem przeznaczony na pracę spędzają robotnicy w połowie na rozmowach i beczynnym włóczeniu się po zabudowaniach fabrycznych. Ścisłe zaś badania rezultatów pracy wykazały, że robotnik rosyjski na wykonanie jakiegoś zadania, które przed rewolucją wykonywał w ciągu 100 godzin, potrzebuje obecnie od 115 do 146 godzin!

W dodatku liczba kontrolerów wszelkiego rodzaju zwiększyła się więcej, niż dwa razy, podczas gdy liczba robotników naprawdę zajmujących się pracą produktywną spadła do połowy.

Produktywność pracy robotnika rządów sowieckich najlepiej ilustruje fakt następujący, stwierdzony przez osławionego szefa czerezwyczałki, Dzierżyńskiego: w państwow. trucie metalowym pracuje obecnie 80.000 robotników, produkujących rocznie za 65 milionów rubli złotem, a przed rewolucją wartość produkcji 99.000 robotników w tej samej gałęzi przemysłu wynosiła rocznie 173 miliony rubli złotem.

Z tem wszystkim robotnik pograżony jest w ostatniej nędzy.

Mimo fantastycznych cen produktów pierwszej potrzeby zarabia on tylko 47 do 67 procent tego, co zarabiał przed rewolucją!

Tak wygląda w rzeczywistości „raj“ bolszewicki w odniesieniu do robotników, którzy w nim mają najniższe na świecie zarobki.

Aresztowanie 7 członków poselstw. sowieck. w Rydze.

WARSZAWA, 10. 12.

Z Rygi donoszą: W czasie rewolucji komunistycznej w Estonji aresztowano 7 współpracowników poselstwa sowieckiego w Rewlu.

MARJA RODZIEWIČZÓWNA ODZNA-CZONA ORD. „POLONIA RESTITUTA“.

Z Warszawy donoszą: W siedzibie literatki Marji Rodziewičzówny w Krzeszowie, powiatu kobryńskiego, odbyło się wręczenie orderu Odrodzenia Polski Marji Rodziewičzównie przez wojewodę poleskiego generała Młodźanowskiego.

NOWE ZNACZKI POCZTOWE.

Z dniem 1. stycznia 1925 r. będą puszczone w obieg nadzwyczajne znaczki pocztowe w nakładzie 110.000 sztuk z napisem: „Na Skarb gr. 50“.

Uzyskana ze sprzedaży tych znaczków, oczywiście o charakterze nieobowiązkowym, nadwyżka w kwocie 550.000 złotych przeznaczona jest na potrzeby Skarbu Państwa.

Głośna sprawa b. ministra i fabrykanta papy p. Kucharskiego będzie przedmiotem obrad na plenum Sejmu w przyszły wtorek.

Akt oskarżenia zawiera 25 stronic druku.

WARSZAWA, 10. 12.

Referat p. ministra Moraczewskiego w sprawie b. min. Kucharskiego będzie wydrukowany w piątek i w tymże dniu rozdany posłom. Akt oskarżenia będzie zawierać 25 stronic druku. Sprawa ta

na plenum Sejmu rozpatrywana zostanie we wtorek.

Memoriał Polaków z Litwy do Ligi Narodów.

Komitet Polaków emigrantów z Litwy kowieńskiej wysłał do Rady Ligi Narodów następujący protest:

„Powołując się na podanie z dnia 1 czerwca 1924 roku, Komitet Polaków emigrantów ma zaszczyt zakomunikować co następuje:

„Prześladowanie mniejszości nar. na Litwie (kowieńskiej) wzmaga się. Z dn. 15 listopada wchodzi w życie rozporządzenie zabraniające mniejszościom używania publicznie języka macierzystego. Wskutek tego władze litewskie niszczyły wszelkie afisze i ogłoszenia zredagowane w języku polskim i żydowskim. Sejm kowieński odrzucił 28 października interpelację wszystkich mniejszości narodowych. Pierwszego stycznia nabiera mocy obowiązującej nowa ustawa,

nakazująca używania obowiązkowo i wyłącznie języka litewskiego w rachunkowości prywatnych instytucji handlowych i przemysłowych. Władze litewskie tolerują dzięki wybuchy szowinizmu litewskiego, raniącego uczucia mniejszości. I tak w początkach listopada władze te nie reagowały na znieszczenie na cmentarzu w Kiejdanach krzyżów cmentarn. noszących napisy polskie. Dowody stwierdzające, będą nadesłane przez następnego kurjera. Usilnie prosimy Radę o udzielenie swej wysokiej opieki i o interwencję skuteczną z jej strony, która położylaby kres temu położeniu nieznośnemu.

W imieniu komitetu podpisał Śmielewski, były poseł do konstytuandy litewskiej.

WIELKA KATASTROFA KOLEJOWA.

W Ocland (Kalifornia) zderzyły się dwa pociągi kolei elektrycznej, 25 osób zabitych, wiele rannych.

Strajk generalny w obronie mordercy

LONDYN, 10. 12.

W miejscowości Hull 10 tysięczny tłum ludzi otoczył więzienie, żądając wstrzymania egzekucji przeciw niejakiemu Williamowi Smith, skazanemu na śmierć za zamordowanie swojej narzeczonej, która miała go zdradzić z pewnym 80-cio letnim starcem. Ludność Hull domaga się ulaskawienia Smitha, ponieważ inny morderca został niedawno skazany tylko na 15 lat domu poprawczego, natomiast co do Smitha, odrzucił ministerstwo prośbę o ulaskawienie. Związki zawodowe w Hull oświadczyły, że przystąpią do strajku generalnego, jeżeli Smith nie zostanie ulaskawiony.

CHARLIE CHAPLIN w roli zazdrosnego małżonka.

Przed trzydziestu trzema laty ujrzał światło dzienne w małej miejscowości angielskiej Charles Spencer, znany pod nazwiskiem Chaplina.

W młodości swej mało zaznał radości i niewiele miał jasnych chwil życiowych. Miał dużo rodzeństwa, ojciec jego był skromnym urzędnikiem bankowym i mały Chaplin musiał zarabiać od najmłodszych lat na chleb powszedni.

W małych teatrzykach na przedmieściach londyńskich występował w rolach uliczników i uczniaków.

Po drodze do teatrzyku spotykał prawie codziennie pewnego wiecznie pijanego woźnicę, niepewnie stąpającego nogami, sterczącemu w olbrzymich butach. Osobnik ten nosił niemożliwy stroj i wywołując biezyskiem na wszystkie strony. Ten to woźnica stał się wzorem artystycznym dla młodego Chaplina. Było to tak:

Charles przyjechał po kilku latach swojej londyńskiej kariery do Ameryki i pracował na początek wspólnie z grubaskim Fatty.

ny przez Charliego niezwykły typ jest czymś dotychczas nieznanym w sztuce filmowej i może wzruszyć swoją śmiesznością. — Dziwnem się wydaje, że Chaplin jako podstawowy rys swego charakteru, podaje melancholję.

Charles należy do najbogatszych ludzi Am. ze swą gażą roczną w wysokości dwóch milionów dolarów.

Mimo to żyje zupełnie skromnie, biorąc pod uwagę olbrzymie zarobki, w małej, ale wspaniale urządzonej willi w Hollywood.

Dom jego jest bombonierka, pełną rzadkich zbiorów i przedmiotów sztuki.

Charles szuka nadewszystko spokoju i samotności. Często wyjeżdża w góry, lub nad morze, nie pozostawiając nikomu swego adresu.

Podczas jednej z takich samotnych podróży poznał młodego Jackie'ego Coogana — w wagonie IV klasy oczywiście.

Popularność Chaplina jest w Ameryce tak wielka, że jest wszędzie, gdzie się zjawia, natychmiast poznawany i entuzjastycznie witany. Dlatego zmaszony jest charakterystycznie podczas swych podróży, studiując jednocześnie w wagonach trzeciej lub czwartej klasy typ ludowy.

Ze Chaplin jako człowiek posiada również wady, oświadczyła jego eksmałżonka, artystka Harriet Midret-Chopin, z którą Charles rozwiódł się przed trzema laty.

Pani Chaplinowa oświadczyła nazajutrz po rozwodzie następujące ciekawe rewelacje amerykańskim dziennikarzem.

Przynaję, że Charles jest genjuszem i jako taki nie powinien się żenić.

Genjusze powinni być zawsze samotni. Charles zupełnie nie nadaje się na męża. Ten człowiek, z małemi czarnemi wąsikami, szerokimi, układając się w szerokie fałdy spodełkami i okropnymi trzewikami na filmie jest w domu nieznośnym tyranem.

Charles poznał mnie przed trzema laty w Kalifornji; miałam wtedy 17 lat.

Oświadczył mi się natychmiast i pobraliśmy się niedługo potem. — Tem samem rozpoczęło się prawdziwe piekło.

Charles miał zwyczaj biegania po ulicach i przypatrywania się różnym typom ulicy. Czyż jest to przyjemnością dla młodej mężatki czekanie na męża co noc do białego rana?

Jestem młoda i podobno piękna. lubię więc bardzo towarzyswo.

Chaplin także lubi towarzyswo i do obiadów przyprowadza ze sobą przyjaciół. Także to za ludzie! W wieku od 50 do 60, brodaty poważni panowie, z którymi rozprawiał o filozofji i malarstwie.

Nie rozumiałam nigdy nic z takich rozmów, chociaż starałam się bardzo o to.

Pozatem Chaplin jest ogromnie skąpy w domu. Ten człowiek, zarabiający dwa miliony dolarów rocznie, wymagał odemnie, aby mi wystarczyło tysiąc dolarów miesięcznie na prowadzenie domu, na stroje i przyjemności.

Najstraszniejszą jednak była jego szalona zazdrość.

Ten sam człowiek, który przepadał nie wiadomo gdzie całymi miesiącami, nie pisząc do mnie cały czas ani słowa, wymagał odemnie, abym chodziła po ulicy ze spuszczoną głową i nie spoglądała na przechodniów.

Kiedy widział mnie rozmawiającą z reżyserem, lub aktorem filmowym, wyrażał podejrzenie, że jestem kochanką tamtego.

Nic dziwnego, gdyż przebywał on zawsze w towarzystwie najgorszego gatunku.

Również to, że nie palę papierosów, uważał za pozę i śmieszny pruderyj.

Pewnego razu wypadło mi w roli dla filmu tańczyć z jednym z naszych lokaj. Chaplin nie zabronił mi tego, ale nazajutrz wymówił miejsce wspomnianemu lokajowi. Zazdrość jgo zatrwała mi życie.

Tak mówi o słynnym komiku jego żona, jedyna osoba, która nie śmiała się z jego powodu, lecz płakała.

Obniżenie cen biletów w Teatrach Warszawskich.

A u nas nie możnaby o tem pomyśleć?

Dyrekcje teatrów Polskiego i Małego postanowiły od dnia dzisiejszego stałe obniżyć ceny biletów w tych teatrach, gdyż próba poczyniona z obniżeniem cen

przejęciowo okazała się korzystną ze względu na wzrost frekwencji. Najdroższe miejsce w obu teatrach będzie kosztowało 10 zł.

Samobójstwo ucznia gimnazjum w Toruniu.

Dnia 9 bm. o godz. 17-ej uczeń 8-ej klasy gimnazjum toruńskiego — Jan Orlikowski — zamieszkały przy ul. Kościuszki Nr. 17, wystrzelił z pistoletu (systemu parabelum) skierowanym

w czoło, pozbawił się życia. Przyczyna samobójstwa nieznana.

Denat cieszył się sympatją zarówno wśród profesorów jak i kolegów, a tym ostatnim przyświecał przykładem pilności i pracowitości.

Wróg pijaków!

Groźne dla nich widoki — nawet w „Domu zdrowia”.

WARSZAWA, 8. 12.

Komisarz rządu Jarmolowicz udzielił wywiadu współpracownikowi „Echa”, w którym w sprawie zwalczania pijactwa wypowiedział następujące groźne zapowiedzi: — Pijaństwo jest moim największym utrapieniem! Sądzę, że do wytypowania pijaków nie pomogą ani zakazy, ani nawet kary aresztu. Tu trzeba się chwycić innych środków — no-

wczesnych... Otóż podałem projekt, aby Magistrat wybudował na krańcach miasta jakiś wielki „Dom zdrowia” dla pijaków... „Pacjentów” zbieranoby wieczorem z ulicy i zwożono do „Domu” w specjalnych karetkach, gdzie poddawano im specjalnym zabiegom lekarskim do... przepłukania żołądka włącznie... Sądzę, że traktowanie pijaka, jako chorego, w bardzo prędkim czasie zdołoby wykorzenić z niego zgnębny nałóg.

Flirt jako szkoła małżeństwa.

Dotychczas utrzymywała się opinia, że osoby, które zbyt namiętnie uprawiają flirt, nie nadają się specjalnie do małżeństwa. Ale angielski psycholog, dr. I. Hadfield, jest innego zdania.

— Najmocniejszym moim przekonaniem jest — powiada on — że **flirt jest najlepszą szkołą małżeństwa**. Właśnie flirt kształci młodzieńca i dziewczynę w kierunku obierania sobie jak najstosowniejszego małżonka i żony. Tylko takie osobniki, które przez częsty i gorliwie uprawiany flirt, wypróbują swoje siły miłostki i sposób reagowania drugiej płci, tylko tacy właśnie ludzie, którzy za pośrednictwem flirtu poznać zdołają, jakie

zalety powinna mieć druga płeć do szczęśliwego z nimi pożycia, mogą stać się idealnymi małżonkami.

Oczywiście zachodzi niebezpieczeństwo, że ktoś może się tak dobrze czuć w tej szkole flirtu, że wogóle przestanie myśleć o małżeństwie. Zdarzyć się również może, że tylko jedna osoba w duecie flirtu myśli poważnie o egzaminie małżeńskim, druga zaś „studjuje” tylko dla sportu. Psycholog angielski uświadamia sobie te niebezpieczeństwa, uważa jednak, że korzyści z flirtu są tak wielkie, że ewentualne ujemne strony nie powinny młodzieży od niego odstraszać.

I nie odstraszą, o to niema obawy!

Ostatnie żądanie samobójczyni:

„Umalujcie mi usta”.

W południowej dzielnicy Barkwurtu, w Londynie, policja nad ranem znalazła zwłoki młodej i wykwinnie ubranej kobiety. Nie ulegało żadnej wątpliwości, iż nieszczęśliwa napiła się gwałtownej trucizny. W jej torebce ręcznej znaleziono list świadczący, iż odebrała sobie życie pod wpływem zawodu miłośnego i kartkę pospiesznie nakreślona olów-

kciem: „Przed wystawieniem moich zwłok na widok publiczny proszę mi uróżować wargi.

Farba znajduje się w torebce”. Nazwisko samobójczyni nie zostało wykryte, stwierdzono jedynie, że jej imię było Dorothe.

Została pochowana kosztem policji, lecz żądanie jej było uwzględnione.

Najniesforsniejszy naród świata.

Najniesforsniejszym narodem świata nazwał amerykański sędzia Talley z Nowego Jorku naród amerykański. Chciał on przez to powiedzieć, że w Ameryce więcej dokonuje się przestępstw, aniżeli w jakimkolwiek innym kraju cywilizowanym.

Dowodów dostarcza sędziemu Talleyowi dr. Fryderyk Hofman, który od roku 1900 prowadzi dokładną statystykę morderstw, dokonanych w 28 wielkich miastach Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki. Według tych danych statystycznych w ciągu ostatnich lat 24 ilość morderstw podwoiła się. W roku 1921 zamordowano 9 500 osób. Obok morderstw mnożą się również wypadki rabunku i włamania. Na podstawie statystyki czterech wielkich miast amerykańskich, stwierdzić można, że co roku kradnie się w Ameryce przeszło 300 milionów dolarów. Z tego przynajmniej 100 milionów z okrętów, pociągów, autobusów i magazynów towarowych. „Ame-

rican Bankers Association” ogłasza statystykę, według której w roku 1922 na członków tego związku dokonano 136 ulicznych napadów rabunkowych nie licząc 319 włamań.

Z innego znowu porównawczego materiału statystycznego wynika, że na każde 30 morderstw popełnionych w Anglii przypada 237 morderstw w samym Nowym Jorku. Nowy Jork nie jest jeszcze miastem największej przestępczości, albowiem w południowych stanach północno - amerykańskiego związku, robią pod tym względem miastu Hudsonem poważną konkurencję. — Naprzykład w mieście Memphis, człowiek ma o 135 proc. więcej szans dostania się na tamten świat, aniżeli np. w Anglii. W Jacksonville w stanie Floryda, w roku 1923 popełniono 40 razy więcej morderstw, aniżeli w samej Kanadzie. Nawet pełni temperamentu o gorącej krwi Włosi nie mogą pod tym względem dorównać Amerykanom.

Koniec świata 6 lutego 1925 r.

Koniec świata nastąpi punktualnie dnia 6 lutego przyszłego roku. Takie prorocтво już od kilku tygodni wygłasza kaznodzieja adwentystów w Cleveland p. Karol Wertz. Objężdża on miasta i miasteczka Stanów Zjednoczonych, wszędzie siejąc postrach i popłoch wśród kobiet, należących do sekty. Zapewnia, że w oznaczonym dniu nastąpi potop, który pochłonie wszystkich sprawiedliwych, podczas gdy grzesznicy skazani

jeszcze zostaną przez sto lat na życie w najokropniejszych warunkach.

Znaleźli się latwoierni, którzy sprzedają swoje ruchomości i majątki i przeznaczają pieniądze na uświadamianie innych. Prasa amerykańska dziwi się policji, która na obalamucenie tłumów spogląda obojętnie. — Wśród słuchaczy są i tacy, którzy wolą ową setkę lat życia w utrapieniach, niż masowe utonięcie.

Klusownicy na aeroplanach chwytają w sieci dzikie kaczkę.

W Ameryce aeroplan jest używany do rzeczy całkiem nowej, mianowicie do polowania na dzikie kaczkę. Do skrzydeł aeroplanów przymocowywane są specjalne długie sieci, w które wpada ptactwo, nie mogące lecieć tak szybko, jak aeroplan.

Polowanie tego rodzaju zaczęło się zbyt rozpowszechniać, wobec czego rządowi nadzorcy i opiekunowie dzikiej zwierzyny wydali rozkaz strzelania

z potężnych karabinów do klusownicy aeroplanów.

Komisarz dla ochrony dzikiej zwierzyny Frank Weijandy wydając rozporządzenie strzelania do takich aeroplanów, powiedział, że jeżeliby się pozwoliło na dalsze praktykowanie korsarstwa powietrznego to w jednym sezonie wyniszczonyby dzikie kaczkę nad rzekami Missouri i Mississippi.

BACZEWSKIEGO

NALEWKI NA OWOCACH

Dereniówka, Jarzębiak (wytrawny), Jarzębinka, Morelówka, Orzechówka, Pomarańczowa (nieśl.), Tarniówka, Wiśniowa (nieśl.)

TEATR MIEJSKI.

Dziś i jutro arcydzieło współczesnej muzy operetkowej pełna uroku i czaru Kalmanowska „Księżna czardasza”, w której fascynuje publiczność blaskiem talentu aktorskiego i śpiewaczego nieznana odtwórczyni tyt. partji Olga Orleńska, a z słynną primadonną dziela okłaski: pani Pillati i pp. Zdzistowicki, Bolko i Rdzawicz. Efektowna wystawa podnosi ogólne wrażenie.

W sobotę wiecz. premiera głośniejszej komedii francuskiej Tristana Bernarda p.t. „Prawo pocałunku”. O 4-ej po pol. „Bajki” dla dzieci.

PUDEŁKO SZCZĘŚCIA P.L.O.P.P.

W dniu dzisiejszym ukazały się w niektórych handlach „Pudełko szczęścia P.L.O.P.P.”, które od razu zyskały sobie nadzwyczajne powodzenie. Kupująca publiczność przekonywała się, że w każdym pudełku znajdują się różne użyteczne przedmioty, jak: cukry, mydła i pasta do zębów, a cena jednego pudełka wynosi tylko 1 zł. Nadto w każdym 10-tym pudełku jest bon na wartościowe premje, między którymi znajdują się: maszyna do szycia, rower, aparat fotograficzny, serwis porcelanowy na 12 osób, serwis do kawy na 12 osób, piękne zegarki męskie i damskie, bransoletki i wiele drobniejszych, lecz wartościowych przedmiotów. Premje te, znajdujące się na wystawi T-wa Handlowe - Przemysłowego przy ul. Szerokiej 35 (dawniej C. B. Dietrich i Syn), gromadzą przed wystawą tłumy publiczności. Pudełka szczęścia P.L.O.P.P. są do nabycia narazie w następujących firmach: **Kazimierz Witkowski ul. Szeroka, Józef Szwiec ul. Szeroka, T-wo Przemysł. - Handlowe (dawniej Dietrich), ul. Szeroka, Spółdzielnia Urzędników ul. Piekary, Restauracja Hotelu „Pod orłem” ul. Mostowa, Eugeniusz Siwiec, biuro techniczne ul. Żeglarska, Damman i Kordes Stary Rynek.**

„Z ZA KULIS EKRAKU.”

W piątek dn. 12 grudnia w sali Dworu Artusa, znakomity aktor teatrów Polskiego i Małego w Warszawie p. Wiktor Biegański uznany przez prasę fachową za najlepszego i jedyne go w Polsce reżysera filmowego, wygłosi niezwykle interesujący odczyt celem zapoznania szerokich warstw publiczności

z tą ciekawą dziedziną współczesnej Sztuki, zagarniającej w swe posiadanie coraz to liczniejsze rzesze miłośników. Opowie, ilustrując bogato, specjalnie do odczytu zrobionymi przeżroczkami, jak powstaje film, jak wielką jest praca i wysiłek reżysera, w jaki sposób powstają zagadkowe dla widza sztuki i sztuczki kina, w jaki sposób ci, co mają po temu warunki i zamiłowanie powinni dążyć do kariery gwiazd filmowych i t.p. Odczyt ten niezwykle ciekawy tak tematem swoim, jak i osobą prelegenta wzbudzi napewno ogromne zainteresowanie wśród wszystkich zwolenników kina. Bilety w cenie od 50 gr. do 3 zł. do nabycia w księgarni „Ignis” a w dn. odczytu od godz. 6-ej w kasie.

WIECZÓR TRZECH WJESZCZÓW

odbędzie się w dniach 12-go grudnia dla młodzieży szkolnej i 13-go grudnia dla publiczności w auli gimnazjum męskiego (Małe Garbary), z następującym programem: Część I-sza: Oda do młodości; Odczyt: **Znaczenie T. W.; Stepy Moniuszki; Wizja** (wyj. z Przedświutu); **Pogrzeb kapt. Mejsnera.** Część II: „**Złota czaszka**” J. Słowackiego.

Wieczór zapowiada się bardzo dobrze. Ostatnie próby odbywają się pod kierownictwem reżysera teatru miejs. p. Dąbrowskiego. Czysty dochód przeznaczono na „Brannię Pomoc”.

PIERWSZA OFIARA GOŁOLEDZI.

W ubiegłą sobotę, wskutek pierwszego śniegu jaki spadł na nasze miasto, potworzyła się niebezpieczna gołoleź, wskutek której poslizgnęła się na chodniku w Rynku Staromiejским urzędniczka p. Jadwiga Lipińska i doznała złamania lewej nogi poniżej kolana. Nieszczęśliwą ofiarę ślizgawicy przewieziono do szpitala.

PIERWSI SZCZĘŚLIWCY WYGRANYCH.

W restauracji Hotelu „Pod Orłem”, wczoraj wieczorem, zaraz po dostarczeniu, wykupiono cały zapas „Pudełek Szczęścia” P.L.O.P.P. — wygrywając bardzo cenne premje, jak: brązową rzeźbę na biurko, srebrną bransoletkę, srebrny damski zegarek, aparat fotograficzny i wiele innych drobniejszych — niemiernie cennych. A zatem próbujcie szczęścia!

W INTERESIE OGÓLU.

W ostatnich czasach pojawiły się w prasie miejscowej zażalenia na brak taryf w auto - dorózkach jako też przekroczenia ze strony kierowników obowiązującej taryfy.

Wobec tego uprasza się wszystkich zainteresowanych o doniesienie do Wydziału Przemysłowo - Handlowego Magistrat pokój 43 o każdym braku taryfy w auto - dorózkach jak również o pobieraniu przez kierowców opłat sprzecznych z ustaloną taryfą dla umożliwienia pociągnięcia winnych do odpowiedzialności karnej.

Magistrat

Wydział Przemysłowo - Handlowy.

Co grają w Teatrze?

Dziś.

Księżna Czardaszka

Jutro.

„Księżna Czardaszka”.

C R I S T A L

Dziś

Królowa Pawi

dramat w 8 aktach z MURRAY w roli głównej.

P A L A C E

Dziś

Miodowe miesiące z przeszkodami

wspaniała farsa w 7 aktach z udziałem Heleny Makowskiej, Broniewiczowa, Malkowskim i Krzemieńskim
Pocz. o g. 5 i pół, 7 i 8 p., w niedzielę 4

„CORSO”

Dziś

Za Jedną Noc

wstrząsający dramat w 7 aktach z życia oficerów angielskich w kolonjach afrykańskich.
Pocz. o g. pół 5, w niedzielę o g. 4

TANIA SPRZEDAŻ GWIAZDKOWA

Kilka dobitnych przykładów!

Proszę się przekonać!

Pończochy bawełniane	0,85
Pończochy zagraniczne bardzo trwałe	2,50
Pończochy z angielsk. przędzy flor	2,60
Pończochy czysto wełniane	4,50

Skarpetki grube wigoniowe	0,60
Skarpetki kolorowe	0,75
Skarpetki macco przedn. ja. kości	1,50
Skarpetki zagraniczne w prążki	1,80

Pończochy dzienne wełniane bawełniane
Bardzo korzystnie!!
Kolanka — Sportówki, Kamasze igliczkowe
Modne skarpetki damskie

Kamizelki damskie czesankowe w pięknych kolorach
Jumpery - Gofly - Kostjumy damskie 45 zł.
Szale, czapki
Ubranka włóczkowe dla dzieci.
Praktyczne podarki po tanich cenach.

Rękawiczki damskie zimowe z podszewką	2,50
Rękawiczki damskie zagraniczne	1,85
Rękawiczki męskie grube trykotowe	1,65
Rękawiczki męskie	1,80

Rękawiczki damskie gładce	6,40
Rękawiczki męskie gładce	8,75

Wielki wybór rękawiczek fantazyjnych haftowanych i oplikowanych teraz 10%-20% taniej

Rękawiczki dla dzieci	1,50
Piastki	od 1,15

Trykoty zimowe damsk. męsk i dl. dzieci
Trykoty szwajcarskie i reformy igliczkowe
Kombinacje z wielobłędziej wełny
Trykoty

Szale - chustki - pledy
Fartuchy damskie i dla dzieci
bezkonkurencyjne!

Partja bluzek damskich do łaskawego wyboru!

Panama od 5,85, Voalowe kolorowe od 7,55 zł.,
Voalowe białe od 5,85, krep de chine od 28,— zł.

Bluzki jedynie z własnej fabryki! Dobry krój! Wzorowe wykonanie!

Stosowne i praktyczne podarki na gwiazdkę!

Chustki do nosa od 40 gr.
Szelki - krawatki - szale męskie
Parasole damskie modne gałki 9,50
Parasole męskie dobrej jakości 10,25
Parasole dla dzieci bardzo korzystnie.

Torebki damskie skórkowe i perłkowe już od 2,90
Getry męskie 6,35 - 4,75 zł.
Getry damskie od 8,70 z własnej fabryki getrów.

Bielizna damska i dziecięca z własnej pracowni po bardzo tanich cenach!

Korzystne i celowe podarki na gwiazdkę!

Robótki ręczne, wykonane bardzo korzystnie.
Poduszki - Serwety - Richeleu dla ozdoby mieszkania.
- - - Robótki rysowane - - -
Ogromny wybór — Ceny frapująco niskie.

Suknie ranne - Peniuary
Matynki - Pyjamy
Znaczenie zmniejszone w cenie.

Zwracam uwagę Szan. mej Klienteli na okna wystawne.

STEFAN KAŁAMAJSKI

POZNAŃ TORUŃ

Wielka „wystawa gwiazdkowa” ZABAWEK,

szkła, porcelany i kryształu, lampy wiszące i stojące do światła elektrycznego i nafty.

Ozdoby na choinkę w bogatym wyborze.

Telefon 517 Gustav Heyer, Toruń Szeroka 6

Ogłoszenie.

Dekretem z dnia 24. listopada 1924 r. L. dz. IV - 7545/24 zatwierdził p. Wojewoda Pomorski w porozumieniu z p. Dyrektorem Pomorskiej Izby Skarbowej uzupełniony statut o poborze podatku od oświetlenia elektrycznego i gazowego, uchwalony przez Radę Miejską na posiedzeniu dnia 15. października 1924 r.
Statut przedmiotowy został wywieszony w ratuszu w skrzyni ogłoszeń, pozatem ukaże się w najbliższym numerze „Tygodnika Toruńskiego”.

Toruń, dnia 10. grudnia 1924 r.
Magistrat.

Skład

kolonialny i tytoniu w dobrym punkcie miasta natychmiast do sprzedania. [190
Wiadomość w „Expressie Pomorskim”.

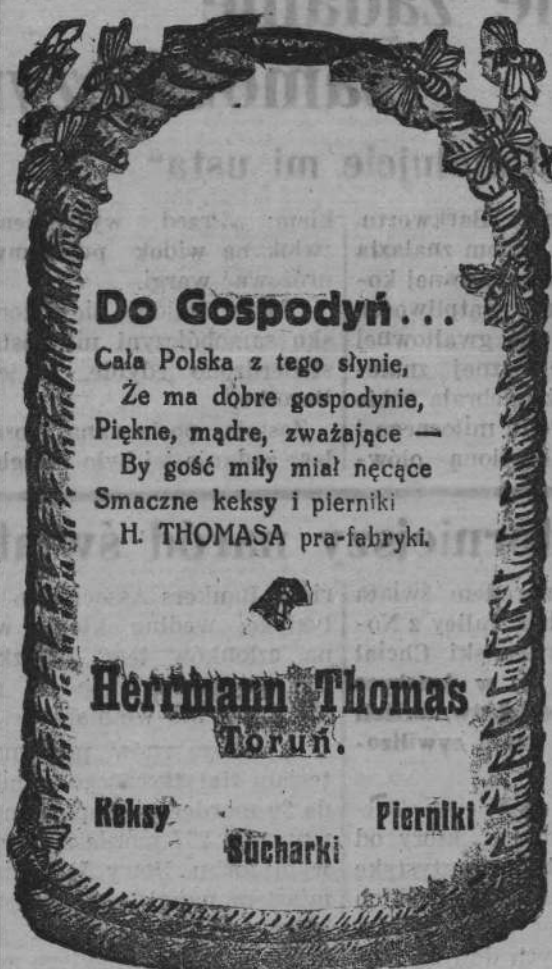
Zebrań relacyjne Komitetu Rodzicielskiego w Toruniu

189 odbędzie się w niedzielę, 14 bm. o godz. 12 w poł. w wielkiej sali Strzelnicy, ul. Przedzamecze, ze współudz. pp. posłów pomorskich wszystkich stronnictw. O liczny udział wszystkich interesowanych uprasza KOMITET.

Podarki na gwiazdkę

Obsługa poleca po cenach konkurencyjnych Obsługa rzetelna Kazimierz Karaszewski, rzetelna św. Katarzyny 12. :: św. Katarzyny 12.

Do Gospodyń...

Cała Polska z tego słynie,
Ze ma dobre gospodynie,
Piękne, mądre, zważające —
By gość miły miał nęcące
Smaczne keksy i pierniki
H. THOMASA pra-fabryki.

Herrmann Thomas Toruń.

Keksy Sücharki Pierńki

Skład

kolonialny i tytoniowy w dobrym punkcie z mieszkaniem zaraz do objęcia wprost od gospodarza.
Sobieskiego nr. 27

Sprzedam [188
kocioł z paleniskiem żelazny emalowany z kranem, pojemność 200 litrów. Mickiewicza 89 lewy parter

Hafty Hafty

jedwabne, białe i kolorowe wykonuje gustownie, szybko i tanio
Udziela również gruntownie nauki robót ręcznych
Ksawera Patecka, Toruń, W. Garbary 27 w podwórzu II. p.

Pokost, klej, farby, lakiery

poleca najtaniej (691
Drogerja Pod Koroną LEON RYCHTER Toruń, Chełmińska 12.

Wszelkie druki

wykonuje szybko i starannie
Drukarnia Robotnicza W. Pawlak i Ska. Toruń, Piekary 14. Telefon 476.